

CONSORȚIUL UNIVERSITARIA

REZOLUȚIA CONSORȚIULUI UNIVERSITARIA

Noi, reprezentanții Consorțiului Universitaria - Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea din București, Universitatea de Vest din Timișoara și Academia de Studii Economice din București, reuniți în format online în data de 14 mai 2021, cu o agendă structurată pe teme de politică educațională, prezentăm mai jos concluziile întrunirii noastre.

Cei peste 65 de participanți ai celor cinci mari universități – rectorii, președinții Senatului universitar, prorectorii, alți membri ai Consiliilor de administrație, reprezentanți ai organizațiilor studențești și ale celor sindicale – au dezbătut temele aflate pe ordinea de zi, au formulat concluzii și propuneri de măsuri concrete pentru recunoașterea și stimularea reală a performanței în universitățile românești și au făcut schimb de bune practici în contextul special al activităților desfășurate în ultimele trei semestre și în perspectiva anului universitar 2021-2022.

Acestea sunt următoarele:

PANELUL: MANAGEMENT UNIVERSITAR

- Susținerea inițiativei Ministerului Educației cu privire la implementarea unui program de finanțare a cercetării în învățământul superior, măsură propusă în repetate rânduri de Consorțiul Universitaria;
- Organizarea în comun a unor programe academice, inclusiv cu dublă diplomă și/sau utilizarea sistemului de microcredite, precum și utilizarea împreună a bazelor de practică pe care le dețin universitățile;
- Îmbunătățirea sistemului de finanțare prin calcularea costului real pe student și asigurarea unui sistem echilibrat de cuantificare a indicatorilor relativi și absoluți luați în calcul la finanțarea suplimentară;
- Reprezentarea corespunzătoare a Consorțiului pe universități și pe domenii de studiu în toate consiliile consultative ale Ministerului Educației și în structurile de conducere ale acestora;
- Revizuirea domeniilor prioritare în noul context național și european și corelarea acestora cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii;
- Manifestarea unei deschideri mai mari față de celelalte consorții universitare din mediul universitar

românesc prin organizarea unor întâlniri anuale cu reprezentanții acestora;

- Susținerea necesității procesului de vaccinare a membrilor comunităților universitare, care trebuie să se desfășoare în raport cu reglementările legale în vigoare;
- Adaptarea legislației privind modul de organizare a învățământului superior la condițiile post-pandemie, valorificând experiențele pozitive din perioada organizării online a activităților didactice.

PANELUL: BUNE PRACTICI ÎN ACTIVITATEA LEGISLATIVĂ UNIVERSITARĂ

- Organizarea unor întâlniri periodice între decidenții în materie de politică educațională națională și președinții Senatelor Universitare;
- Armonizarea criteriilor de performanță academică la nivelul Consorțiului Universitaria, astfel încât acestea să reflecte mai corect contribuția la funcțiile universității moderne;
- Întărirea relațiilor de comunicare la nivelul Senatelor în cadrul Consorțiului, prin crearea unui forum de dezbateri la care să participe reprezentanții Senatelor universităților membre;
- Transmiterea către CNATDCU a unor puncte de vedere armonizate la nivelul Consorțiului, privitoare la structura standardelor minimale.

PANELUL: CALITATE ÎN EDUCAȚIE

- Universitățile membre ale Consorțiului Universitaria apreciază faptul că, la aproape 10 ani de la crearea cadrului legal general de organizare a masteratului didactic, acesta a fost implementat în anul universitar 2020-2021. Învățământul preuniversitar românesc parcurge o perioadă critică din perspectiva resursei umane înalt calificate, meseria de cadru didactic rămâne, în continuare, una neatractivă și în acest context considerăm ca fiind esențială finanțarea corespunzătoare, fie printr-un proiect specific, similar celui aflat în derulare, fie într-un alt mod identificat de Ministerul Educației. De asemenea, pentru o pregătire corespunzătoare a absolvenților, se consideră a fi necesară creșterea numărului de ore alocate disciplinelor de specialitate, fără a impacta numărul de ore alocate disciplinelor psihopedagogice. Nu în ultimul rând, se solicită Ministerului Educației ca diploma absolvenților de masterat didactic, care urmează și a doua specializare, să cuprindă explicit o referire la cele două specializări;
- Pentru a facilita accesul absolvenților pe piața muncii, propunem o flexibilizare în introducerea programelor în RNCIS, în sensul de a alege ocupații din una sau mai multe grupe de bază;
- La nivelul instituțiilor de învățământ superior se realizează aproape continuu activități de raportare a diverse tipuri de date. Astfel, este necesară o abordare unitară la nivelul instituțiilor publice care colectează date din sistemul de învățământ superior, care să reducă eforturile în procesele de raportare, prin evitarea redundanțelor, dar și prin evitarea suprapunerii perioadelor de raportare;

- În contextul în care la nivel european se fac progrese însemnate în ceea ce privește schimbarea de paradigmă dinspre învățământul centrat pe competențe înspre cel centrat pe rezultate ale învățării, ne dorim ca și România să facă pași importanți în această direcție, ieșind din obișnuința istorică de a fi doar reactivi și trecând spre implementarea sistemelor care funcționează în alte țări europene. Astfel, așteptăm din partea instituțiilor implicate (ARACIS, ANC), dar și a Ministerului Educației, pași concreți printre care se poate menționa explicit modificarea standardelor specifice care să nu mai cuprindă nomenclatoare cu discipline, ci cu rezultate ale învățării;

PANELUL CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE: OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI

- Apreciam susținerea pe care Ministerul Educației a acordat-o în acest an cercetării universitare, conform Ordinului nr. 3747/2021, însă considerăm că această inițiativă trebuie permanentizată și dublată de o finanțare din programul-nucleu pentru susținerea funcționării infrastructurii de cercetare existente și a resursei umane implicate, astfel încât universitățile să-și poată propune și proiecte pe termen mediu și lung pentru dezvoltarea cercetării universitare;
- În privința finanțărilor naționale pentru proiectele de cercetare, considerăm că este absolut necesară publicarea unui calendar multianual al competițiilor de proiecte, predictibilitatea și repetabilitatea granturilor fiind în măsură să mobilizeze resursele cele mai importante din sistemul de cercetare românesc. De asemenea, este necesară o suplimentare semnificativă a sumelor disponibile în cadrul tuturor competițiilor de proiecte finanțate din bugetul național. Nu în ultimul rând, este necesară o reformare a sistemului de evaluare în cadrul competițiilor de proiecte organizate de UEFISCDI, cel puțin pe două direcții: criteriile de evaluare a propunerilor de proiect și criteriile de selecție a evaluatorilor. Ne propunem să prezentăm un punct de vedere comun asupra pachetelor de informații ce se vor publica spre consultare în cadrul competițiilor organizate de UEFISCDI, astfel încât opinia Consorțiului Universitaria să fie mai bine reflectată în cadrul sistemului de cercetare românesc;
- Realizarea unei platforme comune naționale pentru raportarea unitară și unică din partea universităților a datelor atât pentru raportarea CNFIS, cât și pentru evaluarea universităților și a programelor/domeniilor de studii;

PANELUL: INTERNAȚIONALIZARE ȘI RANKINGURI

- Universitățile membre ale Consorțiului Universitaria au făcut față provocărilor în materie de internaționalizare pe care criza sanitară COVID-19 le-a presupus, menținând activă prezența noastră pe piața educațională internațională și adaptând serviciile specifice internaționalizării la noul context pandemic;

- A fost subliniată nevoia unei strategii comune în relația cu Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Educației și alte instituții relevante, care să determine:
 - a. Flexibilizarea procesului de acordare a vizelor de studii studenților internaționali care doresc să studieze în România;
 - b. Armonizarea legislației referitoare la temele referitoare la micro-credentials, joint degrees și virtual mobilities;
 - c. Acordarea de burse de studii de către statul român studenților străini (cumulat cu un efort al universităților românești care pot finanța, din venituri proprii, un număr relativ similar de burse);
- Promovarea reciprocă la târgurile educaționale internaționale și evenimentele internaționale de prestigiu;
- Universitățile membre ale Consorțiului vor analiza inițiativa ASE cu privire la propunerea QS de oferire a unor servicii de analiză aprofundată a performanțelor în cadrul clasamentelor internaționale. Serviciile oferite intenționează să proiecteze o imagine detaliată asupra performanței și să ofere cele mai bune practici pentru a obține eficiență și vizibilitate pe piața educațională globală;
- Extinderea echipei de realizare a meta-ranking-ului prin asigurarea prezenței tuturor reprezentanților universităților membre ale Consorțiului Universitaria;
- Includerea în programul Școlii de Vară, organizată de Consorțiul Universitaria, a temelor de internaționalizare, clasamente internaționale și vizibilitate internațională.

PANELUL: FONDURI STRUCTURALE

- Solicităm Ministerului Fondurilor Europene și Investițiilor acordarea unui rol mai important universităților din România în procesul de consultare pentru pregătirea noului cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027;
- Solicităm Ministerului Fondurilor Europene și Investițiilor o alocare financiară adecvată din PNRR pentru universitățile din România;
- Identificarea, în comun, de oportunități de finanțare, inclusiv prin accesarea unor instrumente dedicate (cum ar fi Research Professional), dar și elaborarea, fundamentarea și depunerea, în comun, de proiecte în vederea obținerii de finanțări din fonduri nerambursabile;

PANELUL: TRANSFORMARE DIGITALĂ, INFRASTRUCTURĂ ȘI BUNE PRACTICI DE

PREDARE ONLINE

- Toate universitățile din Consorțiu s-au adaptat într-un ritm corespunzător la provocările perioadei pandemice și, după un an și jumătate de experiență online, este necesară trecerea într-o nouă etapă, superioară, de asumare a digitalizării la nivel de universitate, chiar cu prețul unor cheltuieli sensibil mari;
- Schimbul real de experiență între universitățile membre ale Consorțiului într-un domeniu atât de dinamic, precum digitalizarea, este mai mult decât necesar pentru scurtarea timpului de implementare sau consolidare a sistemelor existente. În aceste condiții, este oportună crearea unor produse informatice moderne și utilizarea acestora în comun, care să implice și partajarea cheltuielilor determinate de aceste investiții;
- Creșterea calității învățământului online prin utilizarea complementară a comunicării informale, cum ar fi platformele de socializare, prin identificarea de instrumente noi de livrare a cunoștințelor gen platforme virtuale, realitate augmentată, blended system, aplicarea unor tehnici noi de descoperire a cunoștințelor de către studenți, pentru a-i atrage și motiva participativ pe aceștia.

PANELUL: DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SUSTENABILITATE FINANCIARĂ

- Constituirea unui grup de lucru la nivelul Consorțiului Universitaria pentru fundamentarea unei propuneri de îmbunătățire a metodologiei de finanțare a învățământului superior. Dezvoltarea în comun a unei analize comparative privind oportunitatea finanțării programelor de licență și masterat în sistem per student sau per grant, corelată cu nivelul ratelor de abandon universitar;
- Propunerea unei metodologii de alocare a fondurilor pentru investiții în sistemul universitar, care să integreze nevoile instituțiilor, resursele financiare disponibile și atrase, impactul asupra dezvoltării organizaționale și regionale, precum și cadrul legislativ specific, într-o manieră echilibrată și transparentă. Crearea unui program de investiții multianual la nivelul Ministerului Educației, care să permită dezvoltarea unor proiecte de investiții, în complementaritate cu alte programe naționale și europene;
- Pentru programele de finanțare din fondul de dezvoltare instituțională, propunem modificarea metodologiei prin facilitarea finanțării multianuale și diferențierea plafoanelor maxime în raport cu dimensiunea universităților. Totodată, susținem crearea unui domeniu nou de finanțare, dedicat digitalizării, și propunem aprobarea de către CNFIS a unei metodologii coerente și unitare de elaborare, evaluare și implementare a proiectelor, respectiv analiza de impact a rezultatelor acestora.
- Asigurarea continuității finanțării programelor de cercetare și crearea unei file de buget distincte pentru finanțarea cercetării universitare;

- Dezvoltarea unor programe comune de sustenabilitate, care să integreze programele universitare cu programele de formare continuă, în corelație cu cerințele de pe piața forței de muncă;
- Susținerea dialogului social în vederea îmbunătățirii legislației salarizării în contextul în care se conturează un astfel de proces.

PANELUL: DEZVOLTAREA DE PROIECTE COMUNE CULTURAL ARTISTICE, ANTREPRENORIALE ȘI CU MEDIUL ECONOMIC-SOCIAL

- Dezvoltarea unui proiect de cercetare cu mediul de afaceri: Consorțiul Universitaria și Banca Comercială Română cu tema „Fundamente strategice pentru o Românie sustenabilă: mediu, societate, business”;
- Realizarea unor activități comune de către Societățile Antreprenoriale Studentești din universitățile membre ale Consorțiului, cu sprijinul mediului de afaceri, în vederea creării de sinergii între acestea și a dezvoltării spiritului antreprenorial al studenților.

PANELUL: ASPECTE CARE VIZEAZĂ VIAȚA STUDENTEASCĂ

- Completarea Art. 209 alin. (1) b) din Legea educației naționale, *prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din cadrul universității și al reprezentanților studenților din Senatul universitar și din consiliile facultăților*, astfel încât reprezentativitatea studenților la alegerile rectorului să fie de minim 25%;
- Corelarea modalității examenului de finalizare a studiilor cu modalitatea de desfășurare a activităților didactice de pe parcursul anului universitar;
- Completarea și actualizarea Metodologiei de înființare a Registrului General de Evidență a Salariaților, astfel încât să se specifice: universitatea și programul de studii absolvit – licență, masterat, doctorat;
- Clarificarea, în Legea educației naționale, asupra condiției de maximum 4 ani, în care se poate deține calitatea de student reprezentant, indiferent de funcție, cu precizarea clară că nu se cumulează mandatele desfășurate în paralel în structurile de conducere;
- Reglementarea recunoașterii activității de voluntariat prin implementarea unei discipline facultative în cadrul programelor de studiu.

Echipa de comunicare a Consorțiului Universitaria

București, 14 mai 2021